

İSO SIRALAMASINDA
İKİNCİ 500 FİRMA
İÇİNE GİREN
PLASTİK FİRMALARININ
FİNANSAL VE KÂRLILIK
DEĞERLENDİRMESİ

2024

DEĞERLENDİRME KRİTERİ

Rapor, “İSO- Türkiye’nin ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2024 Özel Sayısı “içindeki veriler ve Endüstriyel Kodlar Anahtarında tarif edilen ve NACE Rev.2 22’de “**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Plastik Ürünleri Sanayi** “altındaki firmaların performansları, finansal göstergeleri ve karlılık oranları temel alınarak hazırlanmıştır.

1. FİRMA SAYISI

İSO tarafından yapılan sıralamaya göre, İSO sıralamasında ikinci 500’e giren plastik firmalarının sayısı 2023 yılında 24, 2024 yılında 26 olarak gerçekleşmiştir.

2. İSO İKİNCİ 500 PLASTİK FİRMALARININ TEMEL GÖSTERGELERİ

İSO sıralamasında ikinci 500’e giren genel imalat sanayi firmaları, 2024 yılında 2023 yılına kıyasla ortalama olarak dönem karı dışında tüm göstergelerde pozitif performans sağlamıştır. İkinci 500’e giren plastik firmaları ise 2024 yılında 2023 yılına kıyasla dönem karı, ihracat ve çalışan sayısı dışında tüm göstergelerde pozitif performans sağlamıştır.

2024 yılında İSO ikinci 500 firma içine giren 26 plastik firmasının, 2023 yılına kıyasla ve cari fiyatlarla toplam bazda;

- ✓ Üretimden satışları %43 artmış,
- ✓ Net satış hasılatları %40,2 artmış,
- ✓ Brüt katma değerleri %21 artmış,
- ✓ Öz sermayeleri de %32,4 artmış,
- ✓ Net aktifleri %26,5 artmış,
- ✓ Dönem karları %61,9 azalmış,
- ✓ İhracatları %17,1 azalmış,
- ✓ Çalışan sayıları %14,5 azalmıştır.

	Plastik Sektörü		İSO İKİNCİ 500		Performans Değişimi	
	2023	2024	2023	2024	(%)	
					Plastik Sektörü	İSO İLK 500
Üretimden Satışlar (Net)	36.995	52.906	987.924	1.393.003	43,0	41,0
Satış Hasılatı (Net)	40.745	57.130	1.152.189	1.618.404	40,2	40,5
Brüt Katma Değer	4.195	5.074	205.887	416.674	21,0	102,4
Öz Sermaye	10.371	13.728	739.967	1.045.330	32,4	41,3

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Net Aktifler	21.935	27.754	1.381.426	1.893.116	26,5	37,0
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	1.512	576	94.741	34.292	-61,9	-63,8
İhracat (1.000 \$)	326	270	15.021	15.948	-17,1	6,2
Çalışan Sayısı (Kişi)	6.151	5.262	284.916	291.280	-14,5	2,2

Tablo 1: Plastik Sektöründe İkinci 500'e Giren Firmaların Performans Değişimleri

Kaynak: İSO 2024 / İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

3. TOPLAM SEKTÖR İÇİNDEKİ PAYLARI

2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500 içine giren 26 plastik firmaları, toplam plastik mamul üretiminin dolar bazında %3,9'unu, toplam plastik mamul ihracatının da %3,6'sını gerçekleştirmiştir.

	2023	2024	% Artış
Sektörün Toplam Üretim Değeri (Milyar \$)	37,9	40,9	7,9
İkinci 500'e Giren Plastik Firmaların Toplam Üretimleri (Milyar \$)	1,5	1,6	4,5
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Üretimindeki Payı (%)	4,1	3,9	
Sektörün Toplam Ürün İhracatı (Hammadde hariç)	7,4	7,5	1,4
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Ürün İhracatı (Hammadde Hariç)	0,3	0,3	-17,2
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Ürün İhracatındaki Payı (%)	4,4	3,6	

Tablo 2: Plastik Sektöründe İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Plastik Sektörü İçindeki Payları

Kaynak: İSO 2024 / İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu, PAGEV Plastik Sektör Raporu 2024

2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500 firma içine giren plastik firmalarının toplam sektör üretiminden aldığı pay %4,1'den %3,9'a gerilerken, toplam sektör ihracatından aldıkları pay da %4,4'ten %3,6'ya gerilemiştir.

4. GENEL İMALAT SANAYİ İÇİNDEKİ PAYI

Plastik sektöründe faaliyet gösteren ve İSO sıralamasında ikinci 500 arasına giren 26 firmanın 2023 ve 2024 yılları içinde İSO İkinci 500 büyük firma içindeki payları şu şekilde gerçekleşmiştir;

- ✓ Üretimden satışlarda payı %3,7'den %3,8'e yükselmiş,
- ✓ Net satış hasılatlarında payı %3,5 olarak aynı kalmış,
- ✓ Yaratılan brüt katma değerde payı %2'den %1,2'ye gerilemiş,
- ✓ Öz sermaye toplamlarında payı %1,4'ten %1,3'e gerilemiş,
- ✓ Net aktifler toplamında payı %1,6'dan %1,6'a inmiş,
- ✓ Vergi öncesi dönem karında payı %1,6'dan %1,7'ye çıkmış,
- ✓ İhracat toplamında payı %2,2'den %1,7'ye gerilemiş,

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

✓ Ücretle çalışanlar toplamında payı %2,2'den %1,8'e gerilemiştir.

	2023	2024
Üretimden Satışlar (Net)	3,7	3,8
Satış Hasılatı (Net)	3,5	3,5
Brüt Katma Değer	2,0	1,2
Öz Sermaye	1,4	1,3
Net Aktifler	1,6	1,5
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	1,6	1,7
İhracat (1.000 \$)	2,2	1,7
Çalışan Sayısı (Kişi)	2,2	1,8

Tablo 3: Plastik Sektöründe İkinci 500'e Giren Firmaların İmalat Sanayi İkinci 500 İçindeki Payları %)

Kaynak: İSO 2024 / İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

5. PAGEV VE TOBB PLASTİK, KAUÇUK VE KOMPOZİT SANAYİ SEKTÖR MECLİSİ ÜYELERİNİN İLK 500 İÇİNDEKİ PAYLARI

2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500'e giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi üyelerinin İSO ikinci 500 firmanın toplamı içinden;

- Üretimden Satışlarda %4,4
- Satış Hasılatında %4,1
- Brüt Katma Değerde %1,2
- Öz Sermaye 'de %1,5
- Net Aktiflerde %1,7
- Dönem karında %1,7
- İhracatta %1,8
- Çalışan sayısında %2 pay aldıkları görülmektedir.

	PAGEV – TOBB Sektör Meclisi	İSO 2. 500	% Pay
Üretimden Satışlar (Net)	61.726	1.393.002	4,4
Satış Hasılatı (Net)	66.729	1.618.404	4,1
Brüt Katma Değer	5.074	416.674	1,2
Öz Sermaye	15.228	1.045.330	1,5
Net Aktifler	31.945	1.893.116	1,7
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	576	34.292	1,7
İhracat (1.000 \$)	282	15.948	1,8
Çalışan Sayısı (Kişi)	5.940	291.280	2,0

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Tablo 4: PAGEV ve TOBB Plastik Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyelerinin İSO İkinci 500 Firma İçindeki Payı- 2024

Kaynak: İSO 2024 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

**6. PAGEV VE TOBB PLASTİK, KAUÇUK VE KOMPOZİT SANAYİ SEKTÖR MECLİSİ
ÜYELERİNİN TOPLAM PLASTİK SEKTÖRÜ İÇİNDEKİ PAYLARI**

2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500'e giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi üyelerinin toplam plastik sektörü içinde üretim payı dolar bazında %4,6 ihracat payı ise %4,6 olarak gerçekleşmiştir.

	2024
Sektörün Toplam Üretim Değeri (Milyar \$)	40,9
İkinci 500'e Giren Plastik Firmaların Toplam Üretimleri (Milyar \$)	1,9
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Üretimindeki Payı (%)	4,6
Sektörün Toplam Ürün İhracatı (Hammadde hariç)	7,5
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Ürün İhracatı (Hammadde Hariç)	0,3
İkinci 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Ürün İhracatındaki Payı (%)	3,8

Tablo 5: İSO İkinci 500'e Giren PAGEV ile TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Sektör Meclisi Üyelerinin Toplam Plastik Sektörü İçindeki Payları- 2024

Kaynak: İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu – 2024 ve PAGEV Sektör Raporları

7. TEMEL FİNANSAL GÖSTERGELER

- 2024 yılında FED başta olmak üzere büyük merkez bankaları sıkı parasal duruşu büyük ölçüde korumuş ve faiz oranları yıl genelinde yüksek seyretmiştir.
- Yurt içinde ise sıkı para politikalarının güçlenen etkisi, reel sektörün faaliyet giderlerindeki yüksek artışlar ve Türk lirasının reel değerlenme eğilimi belirleyici olmuştur.
- 2024 yılında gelir tablolarını etkilemeye başlayan enflasyon düzelmesi uygulaması da firmaların finansal rasyolarını farklı yön ve boyutlarda etkilemiştir.

	Plastik	İSO II. 500 Firmalar
Cari Oran	156,6	151,8
Toplam Borçlar/Aktif Toplamı	52,0	44,8
Toplam Borçlar/Özkaynak	108,4	81,1
Kısa Vadeli Borçlar/Toplam Borçlar	75,2	75,1
Mali Borçlar / Özkaynak	48,8	42,1
Mali Borçlar / Aktif Toplamı	23,4	23,2

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Özkaynak/Aktif Toplamı

48,0

55,2

Tablo 6: Plastik Sektöründe 2024 yılında Temel Finansal Göstergeler

Kaynak: İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu –2024

a. CARİ ORAN (DÖNEN VARLIKLAR / KISA VADELİ BORÇLAR)

Cari oran, şirketlerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için gerekli olan brüt işletme sermayesinin (dönen varlıkların) kısa vadeli borçlara bölünmesi ile hesaplanır. Cari oran basit olarak net işletme sermayesinin yeterliliğini ve borç ödeyebilme kapasitesini de göstermektedir. Batılı finans kurumlarında cari oranın 2 olması genel kabul gördüğü halde, yüksek enflasyonlu ve kıt fon kaynaklarına sahip ülkelerde sektörlerin değişik özellikleri göz önünde bulundurulduğunda cari oranın 1,5 olması genellikle yeterli olarak kabul edilmektedir.

2024 yılında, plastik sektöründe ikinci 500 firma içine giren firmalarının kısa vadeli borç ödeme güçleri (cari oranları) %156,6 imalat sanayinde ikinci 500 firmanın kısa vadeli borç ödeme güçleri ise aynı dönemde %151,8 olarak plastik sektör ortalamasının 4,8 puan altında gerçekleşmiştir.

Özetle, 2024 yılında plastik sektöründe ikinci 500'e giren firmaların net işletme sermaye yeterliliği ve borç ödeyebilme kapasitesi, İSO ikinci 500 firma ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir.

b. TOPLAM BORÇLAR / TOPLAM VARLIKLAR

Toplam aktiflerin ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığını gösteren Borç/Aktifler oranı aynı zamanda şirketlerin toplam kaynaklarının dağılımı hakkında da bilgi verebilmektedir. Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının yabancı kaynaklardan fonlandığı, hem de kaynakların niteliklerine göre dağılımı hakkında fikir veren Borç/Aktifler oranı, şirket için bir risk göstergesi olarak da kullanılmaktadır.

Bu oranın yüksek çıkması işletmeyi kredi verenler açısından riskli pozisyona düşürmektedir. Fakat yabancı kaynak kullanımı optimum bir yüzdeye kadar öz sermaye karlılığını artıran bir durum olarak da kabul edilmektedir. Bu optimum oran, ortalama kaynak maliyetinin minimum olduğu noktadır. Oran yüksek olsa da borçlanma maliyeti üzerinde geliştirilebilen katma değer, yönetimin az bir öz sermaye ile geniş bir kaynağı yönlendirebilme başarısını gösterebilmektedir.

Oranın batı toplumlarında %50'den küçük olması gereği genel bir kıstas olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi sermaye arzının göreceli olarak düşük olduğu ülkelerde %60'tan yüksek olması normal karşılanabilmektedir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik sektör firmalarının toplam varlıklarının 2024 yılında %52'si dış kaynaklarla finanse edilmiştir. Buna karşılık toplam varlıkların dış kaynaklarla finanse edilme oranı imalat sanayindeki ikinci 500 firma için ortalama %44,8 dir. Bu durum; ikinci 500'e giren plastik firmalarının 2024 yılında İSO ikinci 500 firma ortalamasına kıyasla daha çok borçlandığını ve genel imalat sanayine göre borçlanma oranının daha büyük olduğunu göstermektedir.

c. TOPLAM BORÇLAR / ÖZ SERMAYE

Firmanın aktiflerini fonlamada öz kaynaklarına oranla ne kadar yabancı kaynak kullandığını gösteren oranın genellikle düşük çıkması tercih edilmektedir. Öz kaynaklar ile yabancı kaynaklar arasında uygun bir dengenin kurulması son derece önemlidir. Oranın %100'ü aşmaması gerektiği batılı finans kurumları tarafından genel bir kural olarak benimsenmiş olmasına rağmen, ülkemiz gibi öz sermaye bulmakta zorluk çekilen ülkelerde bu oranın %150- 200 arası olması kabul edilebilmektedir.

İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik sektör firmalarının toplam borçlarının öz sermayelerine oranı 2024 yılında %108,4 toplam imalat sanayi ikinci 500 firmanın toplam Borçlar / Öz Sermaye oranı ise aynı dönemde %81,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, 2024 yılında plastik sektöründe ikinci 500'e giren firmaların öz kaynaklarına kıyasla toplam imalat sanayindeki ikinci 500 firmadan daha çok borçlandıklarını göstermektedir.

d. KISA VADELİ BORÇLAR / TOPLAM BORÇLAR

Şirketlerin hem toplam varlıklarının ne kadarlık kısmının kısa vadeli borçlar ile fonlandığını, hem de toplam kaynaklar içerisinde kısa vadeli borçlardan ne kadar kullanıldığını gösteren bu oran, şirketlerin risk göstergesi olarak da kabul edilmektedir. Oranın yüksek çıkması riskin artığının bir göstergesi olabileceği gibi, ortaklara daha düşük sermaye ile sermaye başına daha fazla kâr payı (temettü) alma olanağını da sağlamaktadır. Batılı finans kuruluşlarınca bu oranın %33'ten küçük olması gereği genel bir kıstas olarak benimsenmiş olmasına rağmen, Türkiye gibi uzun vadeli kaynak temininde güçlük çeken ve yüksek enflasyonlu ülkelerde %50 düzeylerinde seyretmektedir.

2024 yılında toplam imalat sanayinin ikinci 500 firması, toplam varlıklarının %75,1'ini kısa vadeli borçlarla fonlamışlardır. İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik firmalarında ise 2024'te bu oran %75,2 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında toplam varlıkların kısa vadeli borçlarla fonlanma oranı, İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik firmalarında, toplam imalat sanayine kıyasla 0,1 puan daha yüksektir.

e. ÖZ SERMAYE/ TOPLAM VARLIKLAR

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Bu oran, işletme varlıklarından yüzde kaçının ortaklar ve işletme sahibince finanse edildiğini göstermekte olup, orta ve uzun vadeli kredi değerini tespit amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Oranın yüksek olması işletmenin uzun vadeli yabancı kaynakları ile bunların faizlerini ödemede güçlük çekmeyeceklerini göstermektedir. Bu oranın %50 civarında olması normal karşılanmakla birlikte Türkiye’de genellikle %30’lara kadar düşmektedir

2024 yılında öz sermayenin varlık finansmanındaki payı, imalat sanayi ikinci 500 büyük firma için %55,2 plastik sektöründeki ikinci 500’e giren firmalarda ise %48 olarak gerçekleşmiştir.

Bu durum, 2024 yılında ikinci 500’e giren plastik firmalarının, imalat sanayi ortalamasına kıyasla, toplam varlıklarının daha küçük kısmının öz sermayelerinden oluştuğunu, başka bir deyişle 2024 yılında öz sermaye yeterliliğinde plastik sektörünün, toplam imalat sanayiye kıyasla daha güçsüz olduğunu göstermektedir.

8. KARLILIK GÖSTERGELERİ

Karlılık oranları, şirketin gerek bir bütün olarak tüm faaliyetlerinde karlı çalışıp çalışmadığını, gerekse her temel faaliyetinin verimliliğinin ölçülüp yorumlanmasında kullanılan oranlardır.

	Plastik	İSO II. 500 Firmalar
Satış Karlılığı	2,0	2,1
Aktif Karlılığı	1,8	2,2
Özkaynak Karlılığı	4,5	3,3
FAVÖK/ Net Satışlar	11,9	12,7
Faaliyet Kar Oranı	6,9	7,3

Tablo 7: Plastik Sektöründe 2024 yılında Karlılık Göstergeleri

Kaynak: İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu –2024

a. SATIŞ KARLILIĞI

Brüt satış karı, şirketlerin satışları ile satışların maliyeti arasındaki olumlu farktır. Brüt karın satışlara oranlandığında brüt kâr marjı elde edilmektedir. Brüt kâr marjı, şirketlerin diğer gelir ve giderlerinin dikkate alınmadığı, sadece satışlarının ne kadarlık bir kâr marjı ile gerçekleştiğini gösteren bir orandır. Satış karlılığı, şirketlerin dönemler itibariyle veya aynı dönemlerde benzer şirketler karşısında ne kadarlık bir kâr marjı ile satış yaptığını, yani rekabet gücünü ve rekabet gücünün dönemler itibariyle gelişimini göstermektedir. Brüt kâr marjı, satılan ürünün fiyatını ve maliyetini belirlediğinden, bu etmenlerdeki değişikliklerin iyi bir şekilde takip edilmesi gerekmektedir. Brüt kâr marjı miktar bazındaki satış miktarından bağımsız bir oran olduğundan, şirketlerin karları hakkında bir bilgi vermekten çok, rekabet gücünün seyri ve diğer firmalarla kıyas yapabilme imkânı tanımaktadır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV’e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2024 yılında yüksek enflasyonun yanı sıra, yılın genelinde artan operasyonel maliyetler ve finansman yükü de karlılığı aşındırıcı rol oynamıştır. Türk lirasının reel değerlenmesi sonucu dış rekabet gücündeki azalma da diğer bir etkili faktör olmuştur.

2024 yılında imalat sanayi ikinci 500 büyük firmanın ortalama satış karlılığı %2,1 ikinci 500'e giren plastik firmalarının satış karlılığı da %2 olarak çok küçük düzeyde gerçekleşmiştir.

b. AKTİF KARLILIĞI

Aktif karlılığı, şirketlerin ulaşılmış oldukları büyüklük ile sağladıkları verimin ölçülmesinde kullanılmaktadır. Aktif karlılık şirketlerin edinmiş oldukları tüm varlıkların (yapılan maddi ve finansal yatırımlar) hangi oranda etkin kullanıldığını göstermektedir.

2024 yılında aktif karlılığı, İSO ikinci 500 firmada %2,2 ikinci 500'e giren plastik firmalarında %1,8 gibi düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Bu düşüş, büyük ölçüde operasyonel karlardaki zayıflamadan kaynaklanmıştır.

c. ÖZ SERMAYE KARLILIĞI

Öz Sermaye, şirketlerin başlıca kaynaklarından biri olup, şirketlerin ortaklarının şirketlerden hak ettikleri kısmı oluşturmaktadır. Öz sermayeyi oluşturan kaynak kalemleri, ortakların koymuş oldukları sermaye ile hak ettikleri fakat şirkette bırakmış oldukları cari ve geçmiş dönemden dağıtılmamış karlardan oluşmaktadır. Öz Sermaye karlılığı ise, ortakların şirkete kaynak olarak bırakmış oldukları fonların bir birimine düşen karlılığı ölçen orandır. İşletmenin yönetimindeki başarı derecesi karlılık durumunun analizinde önemli bir göstergedir. Şirketlerin kullanımına bırakılmış olan bu fonların getirisinin ölçülmesi bakımından önemlidir.

2024 yılında özkaynak karlılığı İSO ikinci 500 firmada %3,3 İSO ikinci 500'e giren plastik firmalarında ortalama %4,5 gibi düşük düzeyde gerçekleşmiştir.

d. FAALİYET KARI

Kuruluşların karlılık performansının ölçülmesinde kullanılan bir diğer karlılık göstergesi de faaliyet karıdır. Faaliyet karı kuruluşların brüt satış karından faaliyet giderlerinin çıkarılması ve farkın net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır.

2024 yılında satılan ürün maliyetlerinde ve özellikle de faaliyet giderlerinde yaşanan artışlar, faaliyet karlılığının zayıflamasına neden olmuştur. 2024 yılında hem küresel büyümedeki yavaşlamanın hem de Türkiye'nin para politikalarındaki belirginleşen sıkışmanın baskısını hisseden sanayi kuruluşları, ana faaliyetlerinden karlılık sağlamakta önceki yıllara göre daha fazla zorlanmışlardır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2024 yılında İSO ikinci 500'e giren plastik sektörü faaliyet karları ortalaması %6,9 İSO ilk 500 ortalaması da %7,3 olarak gerçekleşmiştir.

e. FAİZ, AMORTİSMAN VE VERGİ ÖNCESİ KAR (FAVÖK/ EBITDA)

FAVÖK/ EBITDA, kuruluşların faiz, amortisman ve vergi ödemeleri öncesi karının net satışlara bölünmesi ile hesaplanmaktadır. EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, faaliyet karlılığı performansının önemli ölçütlerinden biridir.

2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik firmalarının FAVÖK oranı %11,9 İSO 500 toplam imalat sanayi ortalaması ise %12,7 olarak gerçekleşmiştir.

9. ETKİNLİK GÖSTERGELERİ

Finansal Oranlar	Plastik	İSO II. 500 Firmalar
Üretim Faaliyeti Dışı Gelirler/ Net Satışlar	0,6	0,9
İstihdam Dağılımı	4,9	
Brüt Katma Değer Dağılımı	5,3	
Nispi Hasıla Oranı	108,0	
Varlık Devir Hızı	1,09	0,85
Özkaynak Devir Hızı	2,28	1,55
İşletme Sermayesi Devir Hızı	1,78	1,68
İş Gücü Verimliliği (TL)	5.456.118	4.782.350
AR-GE Yapan Firma Sayısı	16	238
Toplam Katma Değer Payı	5,5	

Tablo 8 : Plastik Sektöründe 2024 yılında Temel Etkinlik Göstergeleri

Kaynak: İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu –2024

a. İSTİHDAM PAYI

İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik firmalarının toplam çalışan sayısı, ikinci 500'deki toplam imalat sanayi çalışan sayısının %4,9'unu oluşturmaktadır.

b. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ

Çalışan başına düşen üretimden satışlar şeklinde tarif edilen işgücü verimliliği, 2024 yılında ikinci 500'e giren plastik firmalarında 5,5 milyon TL İSO ikinci 500 firmasında ise 4,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

c. BRÜT KATMA DEĞER DAĞILIMI

2024 yılında, İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik firmalarının yarattıkları brüt katma değer, ikinci 500'deki toplam imalat sanayi firmalarının yarattığı katma değerın %5,3'ünü oluşturmuştur.

d. NİSPİ HASILA ORANI

Alt sektörler itibarıyla kişi başına yaratılan brüt katma değerin, toplam imalat sanayinde kişi başına yaratılan katma değere oranı, nispi hasıla oranını vermektedir. Bu oran aynı zamanda alt sektörlerin katma değer verimliliklerini de ortaya koymaktadır. 2024 yılında İSO sıralamasında ikinci 500'e giren plastik sektörlerinde nispi hasıla oranı %108 olarak gerçekleşmiştir.

e. AR – GE YAPAN FİRMA SAYISI

2024 yılında İSO ikinci 500 firmanın 238'i ve bu sıralamaya giren 16 plastik sektör firmasının AR – GE harcaması yaptığı görülmektedir.

SONUÇ

- İSO ikinci 500'de üretimden satışlar, 2024 yılında yavaşlamanın yanı sıra yurt içinde uygulanan dezenflasyon politikalarının etkisi ile %41 oranında artış göstermiştir. 2024 yılında %41,1 olan yıllık ortalama Yİ-ÜFE ile arındırıldığında üretimden satışların reel olarak binde 1 azalış gösterdiği görülmektedir. Böylece, İSO ikinci 500 firmanın son 3 yıldaki üretimden satışları son 3 yıldır reel olarak düşüş göstermiştir.
- İSO ikinci 500 firmanın ihracatı 2024 yılında %6,2 artmış ve 2022'deki rekor seviyesine yaklaşmıştır.
- 2024 yılında İSO ilk 500'de olduğu gibi İSO ikinci 500 firmada da karlılık oranlarında sert düşüşler gerçekleşmiştir. Zayıflayan küresel talep, TL'deki reel değerlendirme eğilimi ve yurtiçinde uygulanan dezenflasyon politikaları firmaların satış gelirlerini azaltırken, faizler başta olmak üzere gerçekleşen yüksek maliyetler karlılığı olumsuz etkilemiştir.
- Tüm bu koşullar altında 2024 yılında İSO ikinci 500'ün vergi öncesi dönem kar ve zarar toplamı %63,8 ile sert bir düşüş göstermiştir.
- İSO ikinci 500 firmalarının toplam borçları 2024 yılında %32,2 oranında büyümüştür. 2024 yılında mali borçlar diğer borçların üzerinde büyümüştür. Bu durum, kredi maliyetlerindeki artışa rağmen nispeten daha küçük ve orta ölçekli kuruluşların finansal ihtiyaçlarını karşılamak için kredi kullanmak zorunda kaldığını göstermektedir.
- Sanayi sektörü 2024 yılı boyunca yüksek kredi faiz oranları ile karşı karşıya kalmıştır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers

pagev

pagev1989

pagev1989

pagev

www.pagev.org

Şenlikköy Mahallesi Eski Halkalı Caddesi No:3/8 Ofis Florya, Florya Bakırköy İstanbul

Tel.: 0212 425 13 13 Faks: 0212 624 49 26 e-mail: pagev@pagev.org.tr